

Народна банка на Република Македонија



АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

мај, 2010 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

мај, 2010 година

Имајќи го предвид значењето на кредитите за функционирањето на целокупната економија, располагањето со специфични квалитативни информации за условите за кредитирање значително го олеснува разбирањето на начинот на функционирање на пазарот на кредити. Од тие причини, во јули 2006 година, НБРМ започна со спроведување Анкета за кредитната активност на банките, којашто е осмислена на речиси ист начин како и Анкетата на Европската централна банка. Главната цел на Анкетата е да обезбеди информации за некампатните услови за кредитирање (коишто вообичаено не се расположливи). Воедно, Анкетата има за цел да даде процена на различните фактори што делуваат врз побарувачката на кредити.

Добиените информации од Анкетата би требало да овозможат посоодветно толкување на редовните статистички податоци за кредитната активност на банките. Имено, статистичките податоци го покажуваат износот на одобрените кредити, како и промените во текот на определен временски период, но не и факторите што делуваат врз таквите движења. Притоа, информациите од Анкетата коишто се однесуваат на очекуваните промени во стандардите за кредитирање и во побарувачката на кредити овозможуваат подобро разбирање на идните економски текови.

Структура на Анкетата

Анкетата е наменета за лицата во банките одговорни за градење на кредитната политика на банката. Анкетата содржи дваесет и четири прашања за минатите и за очекуваните движења на пазарот на кредити. Прашањата се поделени во две главни категории: кредити за претпријатијата и кредити за населението. Секоја категорија е анализирана од аспект на кредитните услови, побарувачката на кредити и очекувањата на банките.

Обработката на добиените одговори на анкетните прашања се заснова врз добиениот нето-процент, односно нетирање на збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со првите две и збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со последните две алтернативи, или обратно во зависност од прашањето.

Резултати од Анкетата за кредитната активност на банките за првото тримесечје на 2010 година¹

Овој извештај е резултат на Анкетата за кредитната активност што ја спроведе Народната банка на Република Македонија во април 2010 година².

Анкетата за кредитната активност за првото тримесечје на 2010 година укажува на умерено заживување на кредитниот пазар во согласност со постепеното стабилизирање на макроекономските движења. **Од аспект на кредитните услови**, одговорите на најголем број од банките укажуваат на непроменети кредитни услови *кај корпоративните кредити*, при што во споредба со претходното тримесечје забележано е зголемување на процентот на банки коишто укажуваат на делумно олеснети кредитни услови. *Кај кредитите наменети за населението*, забележани се непроменети услови за одобрување станбени кредити, при олеснување на условите за одобрување потрошувачки кредити, за првпат по подолг период. **Кај кредитната побарувачка** е забележана зголемена побарувачка на кредити од страна на претпријатијата и од населението, во споредба со претходниот период. **Имајќи ги предвид промените во монетарната политика во првото тримесечје**, во оваа анкета речиси сите банки укажаа на делумно влијание на промената на монетарните услови врз нивната каматна политика. Сепак, ова се однесува на корпоративниот сегмент, додека две третини од банките го оценуваат ефектот врз каматните услови за кредитирање на населението како незначителен, а околу една третина од банките упатува на делумно и значително влијание. **Во наредниот период**, најголем број од банките не очекуваат поголеми промени кај кредитните услови, при што над една третина од банките укажуваат и на можно делумно олеснување на условите за одобрување кредити на претпријатијата и населението. Од аспект на кредитната побарувачка, банките и понатаму очекуваат нејзино зголемување.

Кредити на претпријатијата

Услови за кредитирање

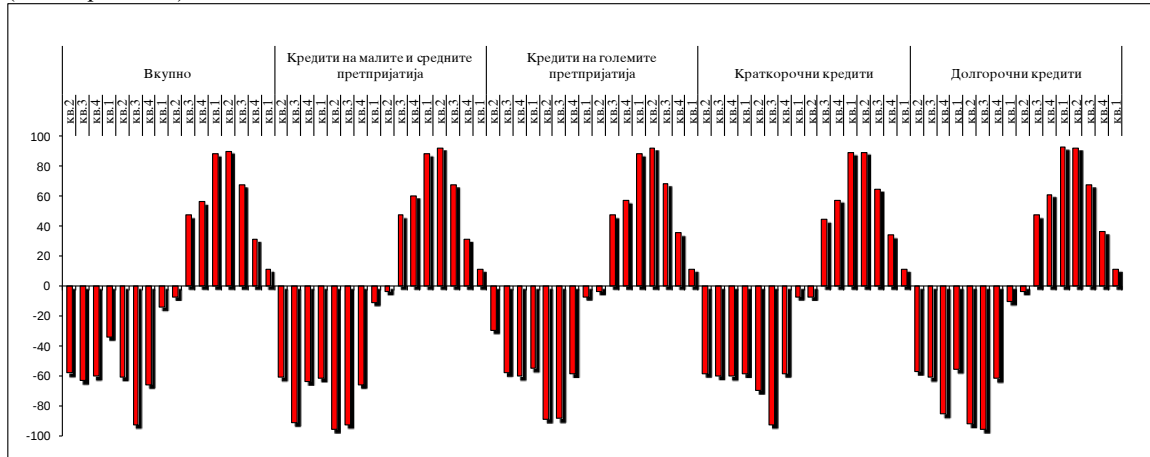
Во услови на постепено стабилизирање на кредитниот пазар, олеснувањето на кредитните услови што започна во последните месеци на 2009 година, продолжи и во првото тримесечје на 2010 година. Така, забележан е пораст на процентот на банките што укажуваат на делумно олеснети кредитни услови, во споредба со претходниот период (од околу 8% на 24%). **Од друга страна, најголем број од банките (околу 40%) укажаа на тоа дека условите за одобрување на корпоративните кредити се непроменети во првото тримесечје на 2010 година.** Притоа, забележано е и делумно заострување на кредитните услови во овој период (над една третина од банките, што е блиску до процентот од претходната анкета). Од аспект на нето-процентите, забележано е намалување кај сите видови корпоративни кредити, како резултат на поголемиот број банки коишто се изјасниле за делумно олеснети кредитни услови.

¹ Одговорите се пондирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите. Воедно, пондерот за претпријатијата ги вклучува бруто-кредитите на нефинансиските друштва (јавни и приватни), додека пондерот за населението ги вклучува бруто-кредитите на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

² Со Анкетата се опфатени 15 банки, при што одговори доставија 14 банки.

Графикон 1

Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата (нето-процент*)



*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

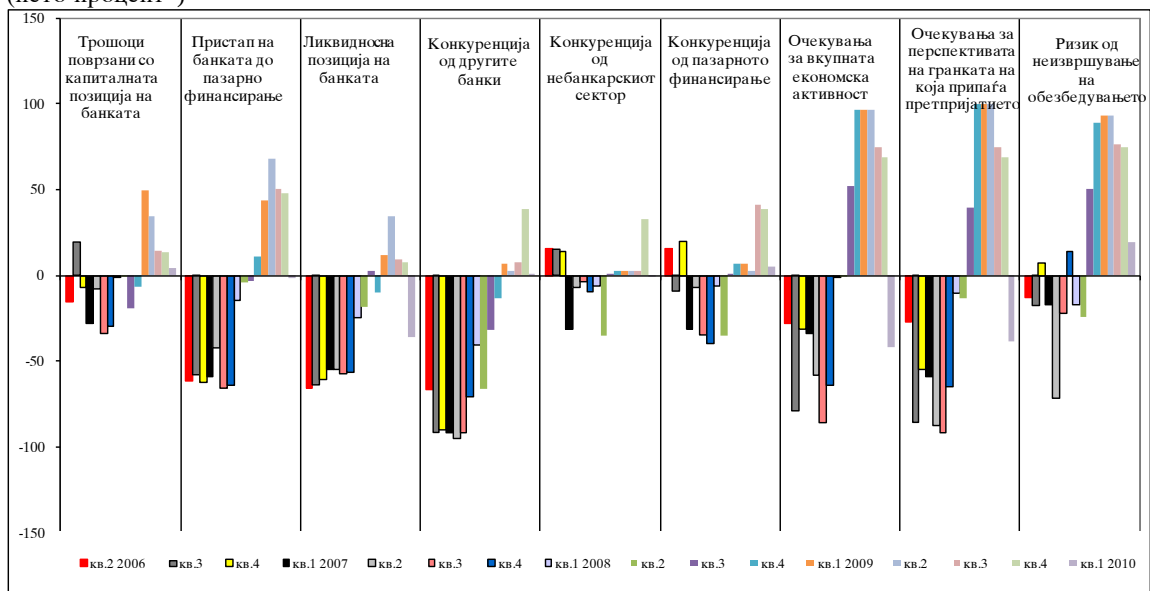
Од аспект на конкретните кредитни услови, забележан е значителен пораст на процентот на банките коишто укажуваат на делумно намалена каматна стапка на корпоративните кредити во првите три месеци на 2010 година (74,7% од банките, наспроти 1,7% во претходниот квартал). **Во овој период, останатите кредитни услови, главно, останаа непроменети.** Исклучок се забележува кај достасувањето на заемите, каде што 19,1% од банките укажаа на негово делумно олеснување, наспроти делумното заострување кај големината на заемот или на кредитната линија (околу 43% од банките). Од аспект на нето-процентите, забележано е намалување кај кредитните услови кај речиси сите видови корпоративни кредити, како резултат на поголемиот број банки коишто се изјасниле за непроменети или делумно олеснети кредитни услови (за разлика од претходниот квартал кога најголем број од банките укажаа на делумно заострени или непроменети кредитни услови).

Во првото тримесечје на 2010 година, факторите од групата на согледување на ризикот имаа најголем придонес за делумно олеснување на кредитните услови, за разлика од претходниот квартал кога тие придонесуваа за заострување на кредитните услови. Ваквата промена е во согласност со главно постабилниот амбиент. Така, над половина од банките оценија дека очекувањата за вкупната економска активност, очекувањата за перспективата на гранката на која ѝ припаѓа претпријатието, како и ризикот од неизвршување на обезбедувањето се фактори коишто делуваат во насока на делумно олеснување на кредитните услови. Околу 39% од банките оценија дека и ликвидносната позиција на банката делува во оваа насока. Од друга страна, околу 17% од банките оценија дека очекувањата за вкупната економска активност и ризикот од неизвршување на обезбедувањето, делуваат и кон заострување на кредитните услови. Останатите фактори главно делуваат кон непроменети услови за кредитирање на претпријатијата. Од аспект на нето-процентите, забележано е намалување кај сите фактори, при што забележан е нивен премин во негативната зона, првенствено како резултат на поголемиот број банки коишто се изјасниле за непроменети или делумно олеснети кредитни услови.

Во првото тримесечје на 2010 година, речиси сите банки одговориле дека монетарната политика делумно влијае врз нивните каматни одлуки што се однесуваат на корпоративните кредити, за разлика од претходниот квартал кога овој процент на банки беше околу 50%. Со оглед на намалувањето на основната каматна стапка на НБРМ во три наврати во текот на првиот квартал, наспроти умереното намалување во еден наврат во претходниот квартал, овие резултати во основа се очекувани. Од аспект на нето-процентите, забележано е зголемување кај сите категории на корпоративни кредити, како резултат на поголемиот процент банки коишто укажаа на делумно влијание на монетарната политика.

Графикон 2

Фактори што предизвикуваат промена на условите за кредитирање на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

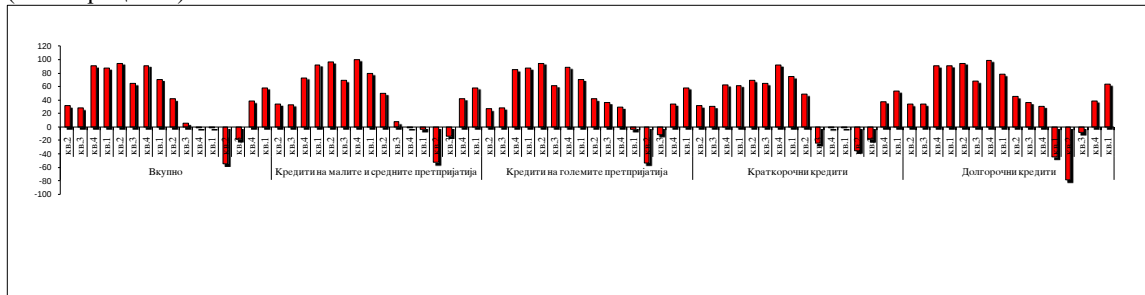


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Побарувачка на кредити. Во првото тримесечје на 2010 година се задржаа оцените за пораст на побарувачката за сите видови корпоративни кредити. Така, во овој период, забележан е највисок процент на банки од април 2008 година, коишто укажаа на тоа дека кредитната побарувачка е делумно зголемена (околу 63% од банките). Кај нето-процентите е забележано зголемување кај сите видови корпоративни кредити, како резултат на поголемиот број банки коишто се определиле за делумно зголемена побарувачка.

Графикон 3

Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата
(нето-процент*)

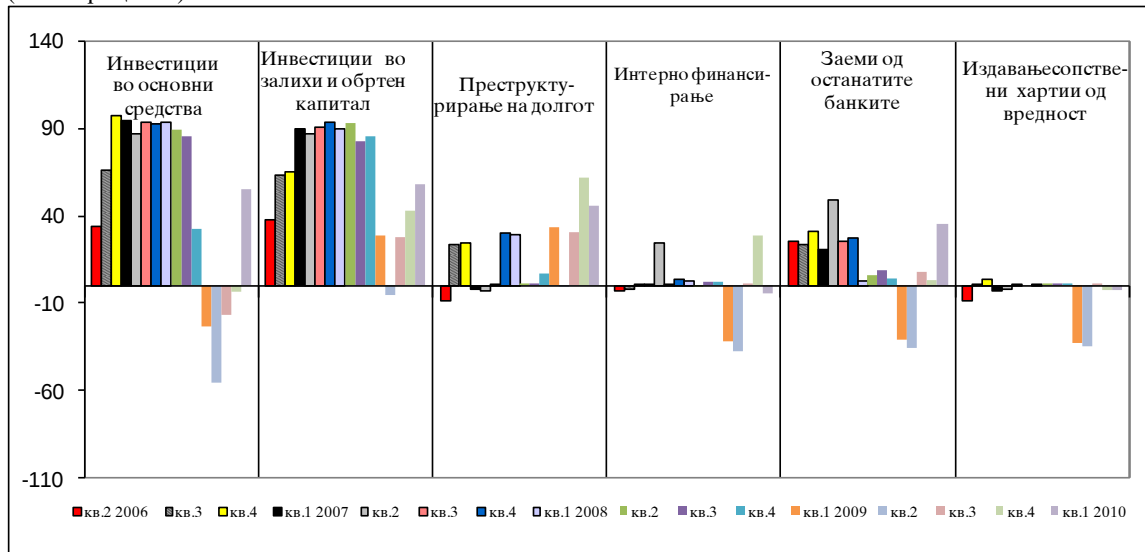


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Од аспект на **факторите коишто влијаат врз побарувачката на корпоративните кредити**, забележано е дека факторите од групата потреби за финансирање најмногу придонесуваат кон зголемување на кредитната побарувачката. **Така, околу 60% од банките оцениле дека инвестициите во основни средства, инвестиции во залихи и обртен капитал како и реструктурирањето на долгот придонесуваат кон делумно, односно значително зголемување на побарувачката.** Од аспект на факторите од групата на алтернативно финансирање, најголем дел придонесуваат кон непроменета кредитна побарувачка, со исклучок на заеми од останатите банки (41,2% од банките) коишто делуваат кон делумно зголемување на побарувачката на корпоративни кредити. Позначителни промени се забележани кај нето-процентите на инвестициите во основни средства (од -3,1 во јануари, на 55,6 во мај) и кај заемите од останатите банки (од 3 во јануари, на 34,9 во мај), како резултат на поголемиот број банки коишто се изјасниле за делумно зголемена побарувачка. Исто така, позначителна промена е забележана и кај нето-процентот на интерното финансирање (од 29,1 во јануари, на -4,2 во мај) како резултат на поголемиот број банки коишто се изјасниле за непроменета кредитна побарувачка.

Графикон 4

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

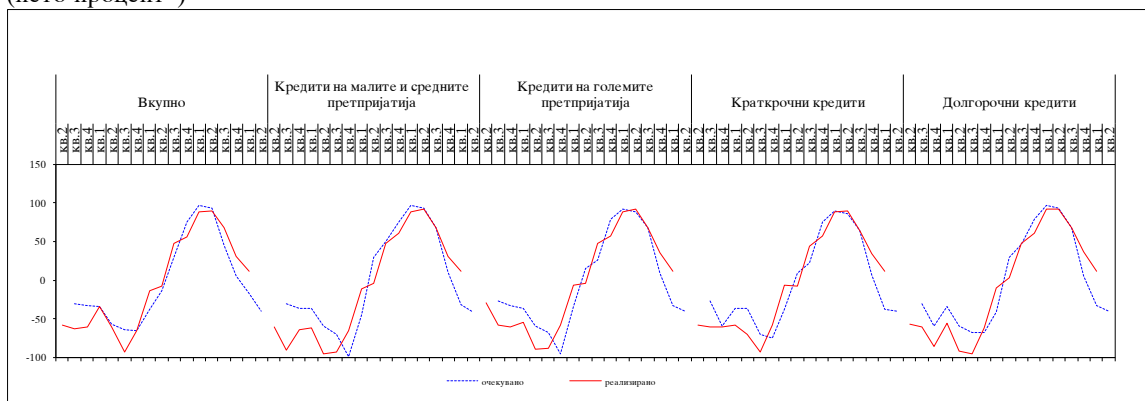


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Очекувања. Позитивните очекувања за движењата на кредитните услови и побарувачката на корпоративните кредити продолжија и во првото тримесечје на 2010 година. Така, околу 40% од банките очекуваат делумно олеснување на условите за одобрување на корпоративните кредити (околу 20% во претходниот квартал), а останатите банки не очекуваат промена во кредитните услови. Притоа, кај нето-процентите на кредитните услови за одобрување на корпоративните кредити не е забележана поголема промена во однос на претходниот квартал.

Графикон 5

Очекувања на банките за промена на условите на кредитирање на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

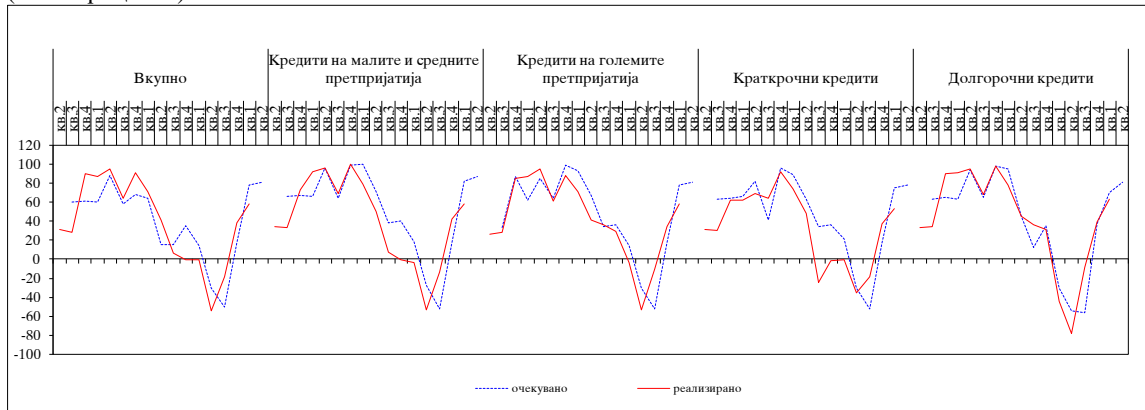


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

Од аспект на побарувачката, како и во претходниот квартал, околу 80% од банките очекуваат делумно зголемување на побарувачката на корпоративни кредити. Позначителна промена е забележана кај нето-процентот на долгорочни кредити (од 69,9 во јануари, на 80,9 во мај) како резултат на помалиот број банки коишто се изјасниле за намалена побарувачка.

Графикон 6

Очекувања на банките за промена на побарувачката за кредити од страна на корпоративниот сектор
(нето-процент*)



* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

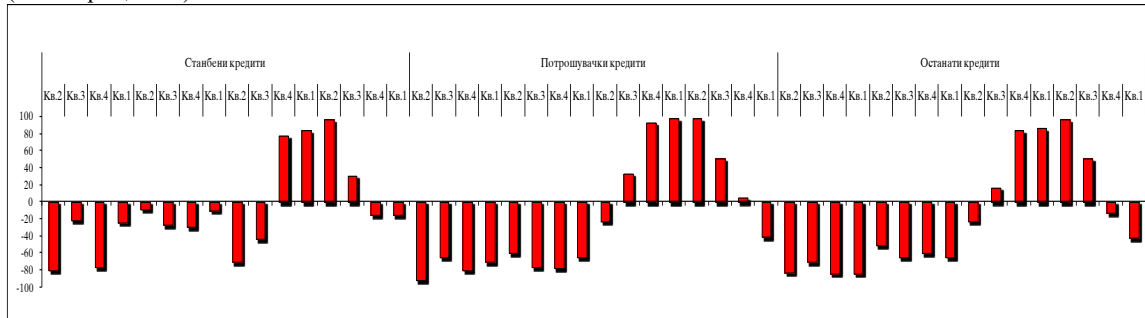
Кредити на населението

Услови на кредитирање

Во првото тримесечје на 2010 година, по една година, забележани се први оценки за олеснување на условите за одобрување на потрошувачките кредити, при непроменети кредитни услови на станбените кредити. Така, околу 73% од банките се изјасниле за непроменети услови за одобрување на станбени кредити, наспроти 14% од банките коишто укажале на нивно делумно олеснување. Од аспект на потрошувачките кредити, околу 40% од банките укажаа на тоа дека условите за одобрување на потрошувачки кредити се делумно олеснети, наспроти 52,8% од банките коишто укажаа на непроменети кредитни услови. Кај нето-процентите, позначителна промена е забележана кај потрошувачките кредити (од 5,4 во јануари, на -41,1 во мај) како резултат на поголемиот број банки коишто се изјасниле за делумно олеснети кредитни услови.

Графикон 7

Услови за кредитирање при одобрување кредити на населението
(нето-процент*)



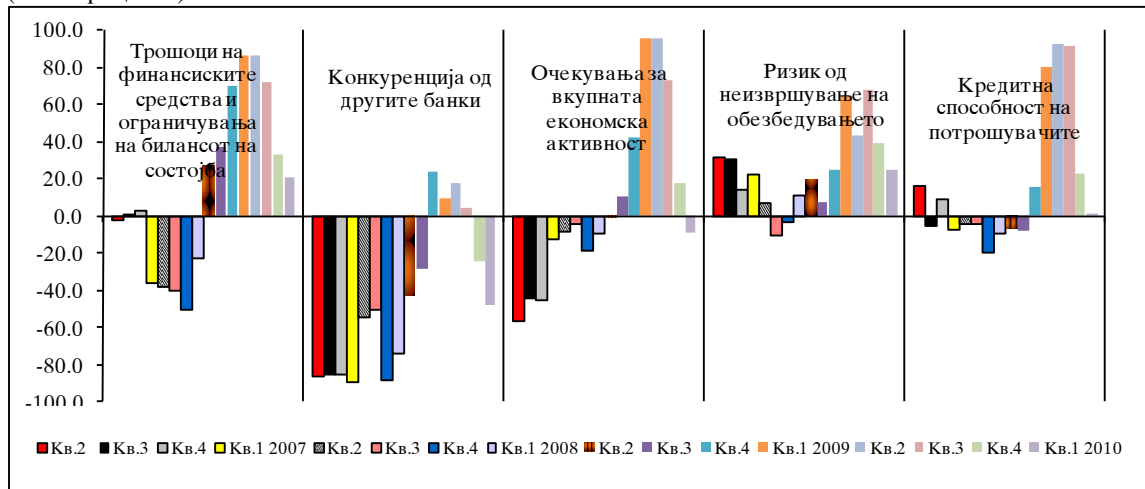
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на условите за одобрување станбени кредити, речиси сите банки укажаа на непроменети услови за кредитирање во првото тримесечје на 2010 година. Притоа, околу 24% од банките укажаа на делумно намалување на цената на станбените кредити (речиси на исто ниво како и во претходниот квартал). Кај нето-процентите, кај сите услови за одобрување станбени кредити не е забележана поголема промена имајќи предвид дека распределбата на одговорите на банките, главно е иста како и во претходниот квартал.

Во текот на првото тримесечје, најголем број од банките оценија дека факторите коишто влијаат врз условите за одобрување на станбени кредити делуваат во насока на непроменети кредитни услови. Притоа, трошоците на финансиски средства и ограничувања на билансот на состојба (околу 21% од банките) и ризикот од неизвршување на обезбедувањето (околу 25% од банките) делуваат во насока на делумно заострување на кредитните услови. Околу 44% од банките укажаа на тоа дека конкуренцијата од други банки, како и очекувањата за вкупната економска активност (14,7% од банките) делуваат во насока на делумно олеснување на кредитните услови. Кај нето-процентите, позначителна промена е забележана кај конкуренција од други банки (од -23,8 во јануари, на -48 во мај) и кај очекувања за вкупната економска активност (од 18,3 во јануари, на -8,6 во мај), како резултат на поголемиот број банки коишто се изјасниле за нивно делување кон делумно олеснување на кредитните услови. Воедно, намалување е забележано и кај нето-процентот на кредитната способност на потрошувачите (од 23,1 во јануари, на 2 во мај), како резултат на помалиот број банки коишто се изјасниле за овој фактор како причина за заострување на кредитните услови.

Графикон 8

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување на станбените кредити
(нето-процент*)



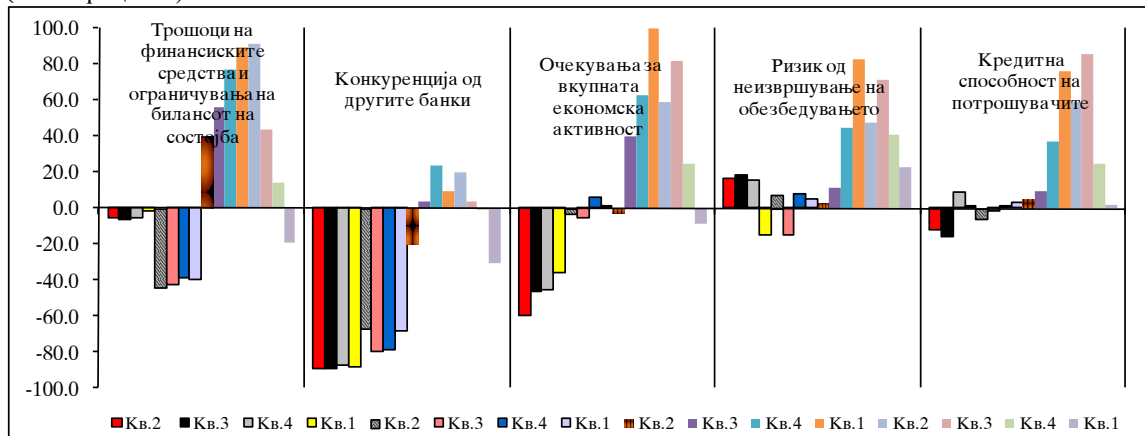
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

При анализата на кредитните услови за одобрување на потрошувачките кредити, околу 88% од банките оценија дека каматната стапка на потрошувачките кредити е делумно намалена, наспроти 38% во претходниот квартал. Останатите кредитни услови главно се непроменети. Позначителна промена кај нето-процентите е забележана кај каматната стапка (од -38 во јануари, на -91,6 во мај), како резултат на поголемиот број банки коишто се изјасниле за делумно намалена цена на потрошувачките кредити.

Од аспект на факторите коишто влијаат врз одобрувањето на потрошувачките кредити, најголем број од банките укажаа на тоа дека во првото тримесечје, тие делуваат во насока на непроменетост на кредитните услови. Сепак, околу 19,1% од банките забележаа дека трошоците на финансиските средства и ограничувањето на билансот на состојба придонесуваат кон делумно олеснување на кредитните услови. Во оваа насока, исто така, делуваат и конкуренцијата од други банки (27% од банките), како и очекувањата за вкупната економска активност (14,7% од банките). Воедно, околу 22% од банките оценија дека ризикот од неизвршување на обезбедувањето делува во насока на делумно заострување на кредитните услови. Од аспект на нето-процентите, забележано е намалување кај сите фактори коишто влијаат врз условите за одобрување на потрошувачките кредити. Така, промените на нето-процентот кај трошоците на финансиски средства и ограничувањата на билансот на состојба (од 14,6 во јануари, на -19,1 во мај) и кај конкуренцијата од други банки (од -0,4 во јануари, на -30,9 во мај) се резултат на поголемиот број банки коишто се определиле за делумно олеснување на кредитните услови. Намалувањето на нето-процентите кај факторите од групата на согледувања за ризикот е резултат на помалиот број на банки коишто се определиле за делумно заострување на кредитните услови.

Графикон 9

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување потрошувачки кредити
(нето-процент*)



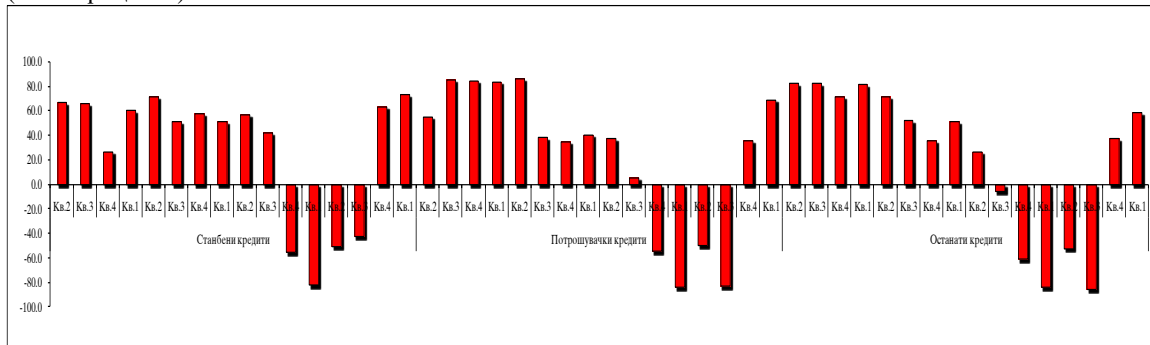
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „-“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

При анализата на влијанието на монетарната политика врз донесувањето на каматните одлуки, најголем број од банките укажаа на тоа дека нејзиното влијание е незначително кај кредитите наменети за населението. Така, 65% од банките забележаа дека монетарната политика незначително влијаела при донесување на каматните одлуки кај станбените кредити и краткорочните кредити, наспроти околу една петина од банките коишто укажаа на делумно влијание кај овој тип на кредити. Од друга страна, околу 46% од банките укажаа на тоа дека монетарната политика незначително влијае кај каматната политика за потрошувачки кредити и долгорочните кредити, наспроти над една третина од банките коишто забележаа делумно влијание кај овој тип кредити. Исто така, дел од банките оценија дека монетарната политика има значително влијание кај потрошувачките кредити (17,7% од банките) и кај долгорочните кредити (14,7% од банките). Кај нето-процентите е забележан пораст кај сите видови кредити наменети за населението, како резултат на помалиот број банки коишто укажале на тоа дека монетарната политика не влијае врз каматната политика на банките.

Побарувачка на кредити. Зголемувањето на кредитната побарувачка од страна на населението што започна во последните месеци на 2009 година, продолжи и во првото тримесечје на 2010 година. Така, 77,7% и 74,8% од банките укажаа на делумно зголемување на побарувачката за станбени и потрошувачки кредити, соодветно (наспроти 64,5% и 38,2%, соодветно во последното тримесечје на 2009 година). Како резултат на поголемиот број банки коишто се определиле за делумно зголемена побарувачка, забележана е позначителна промена кај нето-процентот на потрошувачките кредити (од 36 во јануари, на 69 во мај).

Графикон 10

Промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(нето-процент*)

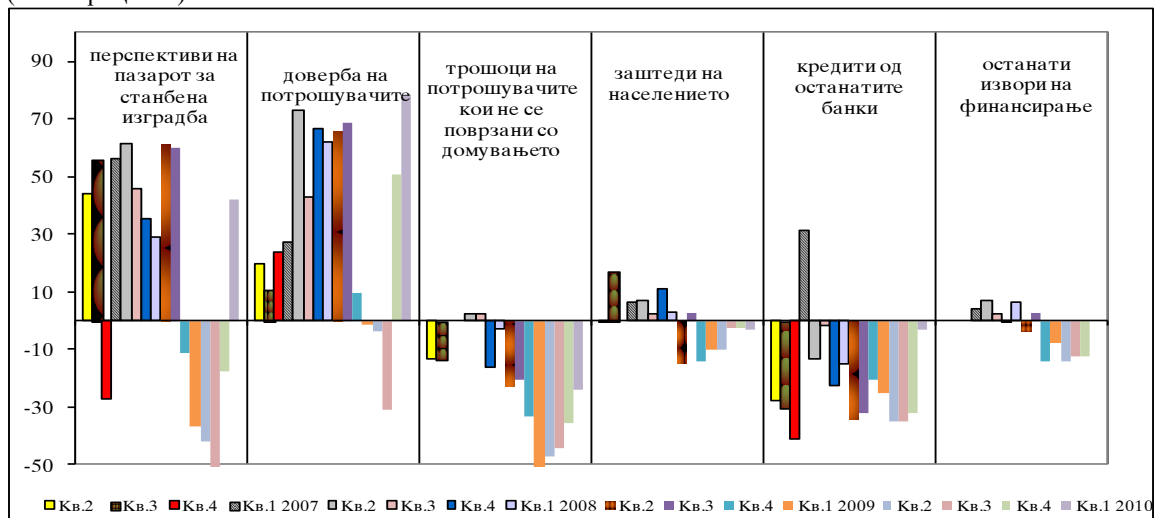


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Анализата на факторите коишто делуваат врз побарувачката на станбени кредити покажува дека перспективите на пазарот за станбена изградба (43,7% од банките) и довербата на потрошувачите (78,4% од банките) делуваат во насока на делумно зголемување на кредитната побарувачка. Од друга страна, 24% од банките забележаа дека трошоците на потрошувачите коишто не се поврзани со домувањето, како и кредитите од останатите банки (11,9% од банките) се фактори коишто делуваат кон делумно намалување на кредитната побарувачка. Позначителни промени се забележани кај нето-процентите на перспективите на пазарот за станбена изградба (од -17,4 во јануари, на 41,8 во мај), како и кај довербата на потрошувачите (од 50,5 во јануари, на 78,4 во мај) како резултат на поголемиот број банки коишто укажале на делумно зголемена побарувачка. Пораст е забележан и кај нето-процентот на кредити од останати банки (од -32,2 во јануари, на -3,1 во мај), како резултат на помалиот број банки коишто забележале намалена побарувачка.

Графикон 11

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на станбени кредити
(нето-процент*)

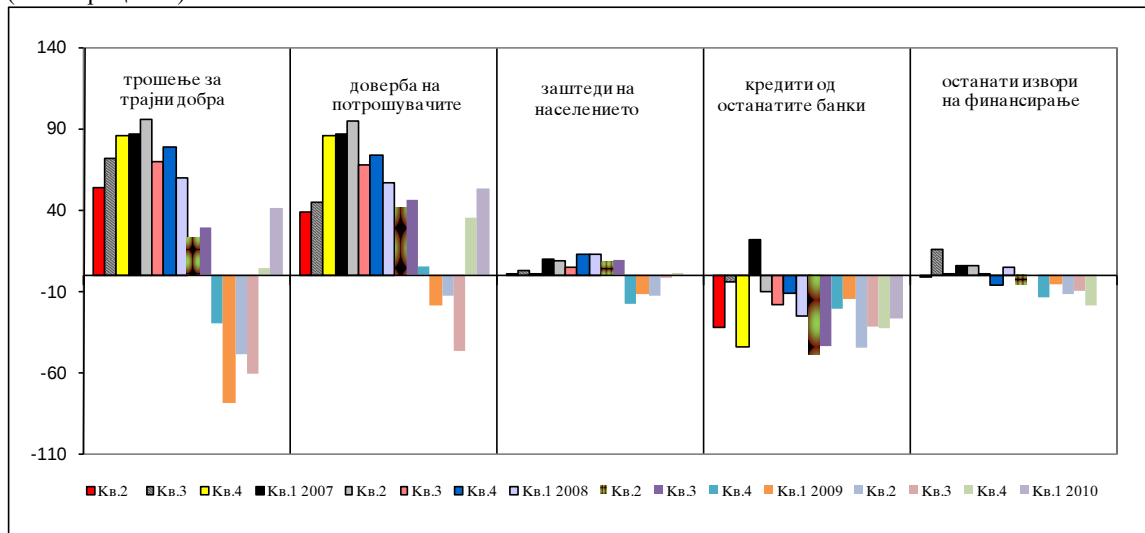


* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „--“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Од аспект на факторите коишто делуваат врз побарувачката на потрошувачките кредити, најголем број од банките оценија делување на факторите во насока на непроменета кредитна побарувачка. Сепак, 42,7% од банките забележаа дека трошењето за трајни добра, како и довербата на потрошувачите (54,7% од банките) делумно придонесуваат кон зголемување на кредитната побарувачка. Воедно, над една третина од банките забележаа дека кредитите од останатите банки делумно придонесуваат кон намалување на кредитната побарувачка од страна на населението. Пораст на нето-процентите е забележан кај трошењето за трајни добра (од 4 во јануари, на 40,8 во мај) и довербата на потрошувачите (од 34,8 во јануари, на 52,8 во мај), како резултат на поголемиот број банки коишто се изјасниле за нивно делување кон делумно зголемување на побарувачката.

Графикон 12

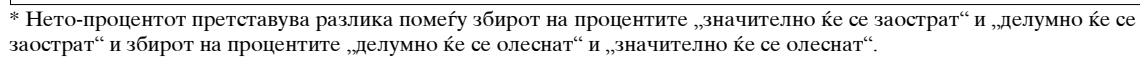
Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на потрошувачки кредити (нето-процент*)



*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

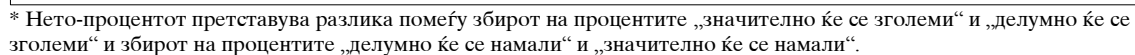
Очекувања. Во првото тримесечје на 2010 година е забележано забавување на интензитетот на очекувањата на банките за олеснување на кредитните услови, во споредба со претходниот период, при што најголем број од банките не очекуваат поголеми промени во кредитните услови. Така, 31,2% и 40,2% од банките, соодветно очекуваат делумно олеснување на условите за одобрување станбени и потрошувачки кредити (наспроти 73,7% и 75,6%, соодветно во последното тримесечје на 2009 година). Позначителна промена е забележана кај нето-процентите на станбените кредити (од -73,1 во јануари, на -35,1 во мај) и кај потрошувачките кредити (од -68,9 во јануари, на -44,1 во мај), како резултат на помалиот број банки коишто се изјасниле за делумно олеснување на кредитните услови.

Очекувања на банките за промена на условите за кредитирање на населението (нето-процент*)



Графикон 14

Очекувања на банките за промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(нето-процент*)



Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за првото тримесечје на 2010 година

I. Кредити на претпријатијата

1. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010
Значително се заострени	6.4		6.4		6.4		6.4		6.4	
Делумно се заострени	33.5	35.4	33.5	35.4	33.5	35.4	33.5	35.4	36.0	35.4
Во основа останала непроменети	46.4	40.9	51.6	40.9	55.6	40.9	54.1	35.8	51.6	40.9
Делумно се олеснети	8.5	23.9	8.5	23.9	2.0	23.9	6.0	23.9	6.0	23.9
Значително се олеснети					2.5					
Неприменливо	5.2							5.1		
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	31.4	11.5	31.4	11.5	35.4	11.5	33.9	11.5	36.4	11.5
Број на банки коишто одговориле	15	14	15	14	15	14	15	14	15	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“). Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							јануари 2010	мај 2010
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		1.9	42.7	20.2			39.0	-18.3
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		4.4	95.6	0.2			13.1	4.2
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)		2.4	94.1	3.7			48.3	-1.3
-Ликвидносната позиција на Вашата банка		2.4	54.8	38.5		4.5	7.9	-36.1
Б) Притисок од конкуренција		0.0	63.7	0.9	0.2		33.3	-1.1
-Конкуренција од другите банки		5.6	89.9	4.5	0.2		38.4	0.9
-Конкуренција од небанкарски сектор			100.0		0.2		33.2	-0.2
-Конкуренција од пазарното финансирање	5.6		94.4		0.2		38.4	5.4
В)Согледување за ризикот	5.1	2.2	2.0	54.6			58.5	-47.3
-Очекувања за вкупната економска активност	5.1	12.6	23.2	59.3			68.6	-41.6
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми	8.2	9.5	25.9	56.6			68.6	-38.9
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	2.6	17.1	80.5				75	19.7
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			2.0			26.2		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

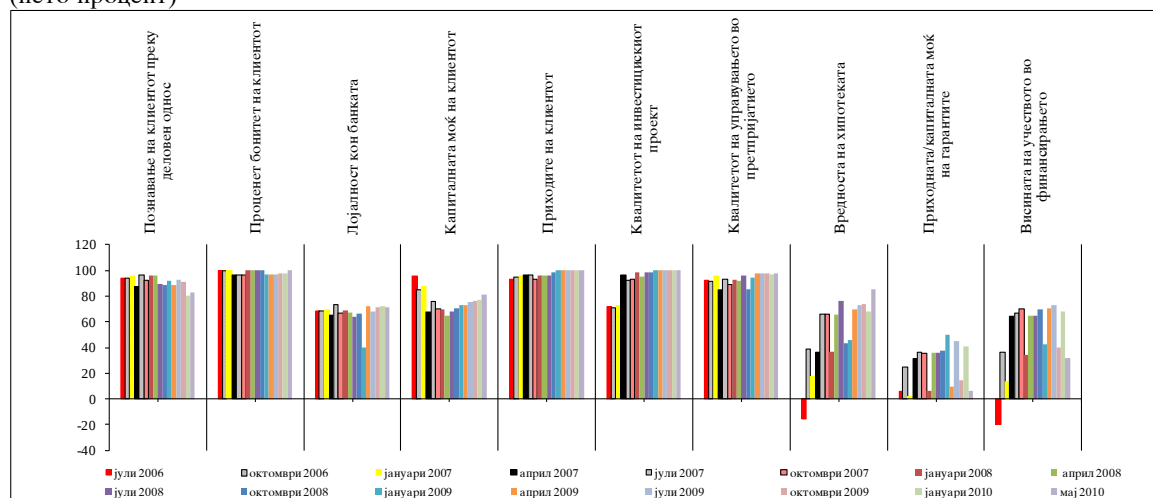
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							јануари 2010	мај 2010
Познавање на клиентот преку деловен однос		4.5	8.3	11.6	75.8		80.2	82.9
Проценет бонитет на клиентот				6.7	93.5		97.5	100.2
Дојалност кон банката			29.3	34.4	36.5		72.0	70.9
Капиталната моќ на клиентот			19.2	29.4	51.6		77.3	81.0
Приходите на клиентот				22.5	77.7		100	100
Квалитетот на инвестицискиот проект				89.4	10.8		100	100
Квалитетот на управувањето во претпријатието			2.5	67.0	30.7		96.5	97.7
Вредноста на хипотеката			14.8	77.7	7.7		67.6	85.4
Приходната/капиталната моќ на гарантите		4.6	84.7	3.0	7.9		40.9	6.3
Висината на учеството во финансирањето		4.6	59.0	31.5	5.1		67.7	32.0
Останати фактори, Ве молиме наведете ги			4.4			26.2		0.0

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 15

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на претпријатијата (нето-процент)



4. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

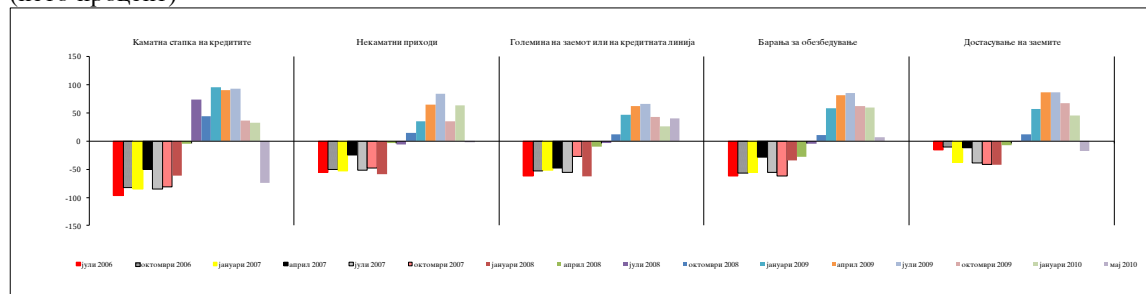
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							јауари 2010	мај 2010
А) Каматна стапка на кредитите	0.0	0.0	25.5	74.7	0.0	0.0	32.1	-74.7
Б) Останати услови и рокови	0.0	0.0	63.8	4.5	0.0	0.0	37.5	-4.5
-Некаматни приходи	0.0	2.4	93.1	4.5	0.0	0.2	63.3	-2.1
-Големината на заемот или на кредитната линија	0.0	42.9	54.7	2.6	0.0	0.0	26.0	40.3
-Барања за обезбедување	0.0	7.5	92.6	0.1	0.0	0.0	59.5	7.4
-Достасување на заемите	0.0	2.0	76.7	19.1	0.0	2.4	45.0	-17.1
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 16

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата (нето-процент)



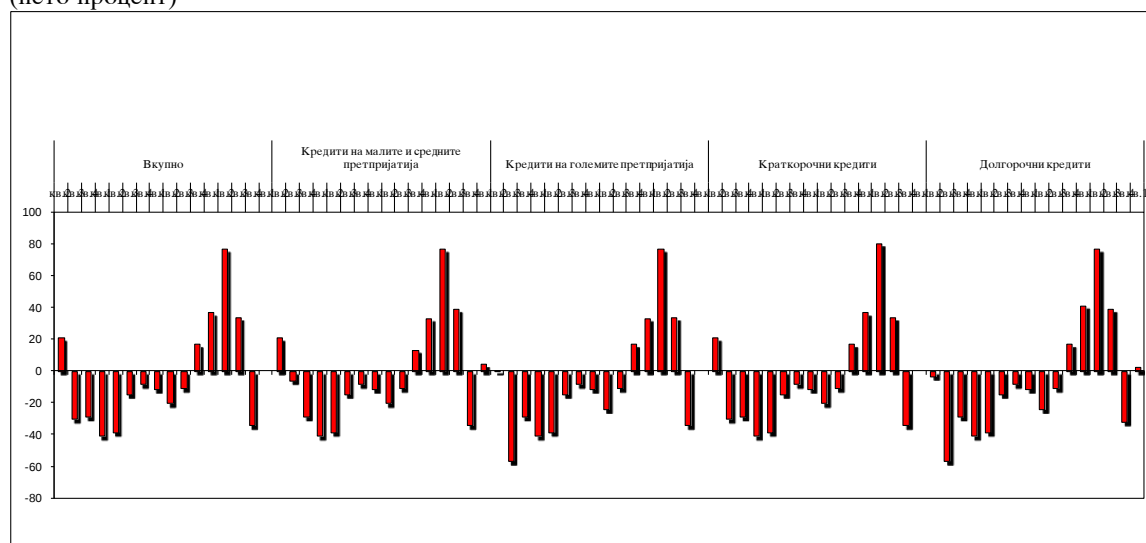
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	кв.4	кв.1	кв.4	кв.1	кв.4	кв.1	кв.4	кв.1	кв.4	кв.1
Значително влијасја	4.2		4.2	4.5	4.2		4.2		6.6	2.4
Делумно влијасја	49.6	99.9	49.6	94.5	49.5	99.8	49.6	99.9	47.2	97.5
Незначително влијасја	7.7	0.1	7.7	1.0	7.7	0.1	7.7	0.1	7.7	0.1
Не влијасја	38.5		38.5		38.5		38.5		38.5	
Непримениво		0.2		0.2	0.1	0.3		0.2		0.2
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-34.3	0.0	-34	5	-34.3	0.0	-34.3	0.0	-31.9	2.4
Број на банки коишто одговорија	15	14	15	14	15	14	15	14	15	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијасја“ и „не влијасја“.

Графикон 17

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)



6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2009	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010
Значително е намалена	2.3		2.3		2.3		2.3		2.3	2
Делумно е намалена	2.4	4.4	2.4	4.4	6.4	4.4	7.1	9.5	6.4	2.4
Во основа остана непроменета	52.3	33.0	48.3	33.0	48.4	33.0	43.6	27.9	43.6	27.9
Делумно е зголемена	43.0	62.8	47.0	62.8	42.9	62.8	47.0	62.8	47.7	67.9
Значително е зголемена										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	38.3	58.4	42.3	58.4	34.2	58.4	37.6	53.3	39.0	63.5
Број на банки коишто одговориле	15	14	15	14	15	14	15	14	15	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“).

Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							јануари 2010	мај 2010
А) Потребности за финансирање			7.2	54.5	0.2		37.7	54.7
- Инвестиции во основни средства	4.4	1.9	32.0	61.7	0.2		-3.1	55.6
-Инвестиции во залихи и обртен капитал		4.4	33.0	27.1	35.7		43.0	58.4
-Преструктурирање на долгот		2.4	29.8	12.1	35.6	20.3	61.7	45.3
Б) Употреба на алтернативно финансирање			61.7	0.2			0.2	0.2
-Интерно финансирање		4.4	95.6	0.2			29.1	-4.2
-Заеми од останати банки		6.3	52.7	41.2			3.0	34.9
- Издавање сопствени хартии од вредност		2.4	68.8	0.2		28.8	-2.2	-2.2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			2.0			26.2		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010
Значително ќе се заострат	4.0		4.0						4	
Делумно ќе се заострат			5.2		8.0		4.0		2.5	
Во основа ќе останат непроменети	45.7	60.7	49.7	58.7	50.9	60.7	54.8	60.7	54.1	60.7
Делумно ќе се олеснат	21.4	39.5	41.1	41.5	41.1	39.5	41.1	39.5	39.4	39.5
Значително ќе се олеснат										
Непримениво	28.9									
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-17.4	-39.5	-31.9	-41.5	-33.1	-39.5	-37.1	-39.5	-32.9	-39.5
Број на банки коишто одговориле	15	14	15	14	15	14	15	14	15	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010
Значително ќе се намали									4	
Делумно ќе се намали	2.3		2.3		2.3		2.3		2.3	
Во основа ќе остане непроменета	13.5	14.8	13.5	12.8	17.5	19.3	19.9	21.7	17.5	19.3
Делумно ќе се зголеми	80.2	80.9	84.2	87.4	80.2	80.9	77.8	78.5	76.2	80.9
Значително ќе се зголеми										
Непримениво	4.0	4.5								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	77.9	80.9	81.9	87.4	77.9	80.9	75.5	78.5	69.9	80.9
Број на банки коишто одговориле	15	14	15	14	15	14	15	14	15	14

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Кредити на населението

10. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010
Значително се заострени						
Делумно се заострени	3.7	3	5.4	3	5.4	3
Во основа останаа непроменети	69.6	73.1	94.7	52.8	76.1	51.8
Делумно се олеснети	18.8	14		40.2	18.6	41.2
Значително се олеснети		3.9		3.9		3.9
Неприменливо	8.0	5.9				
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нето-проценки	-15.1	-14.9	5.4	-41.1	-13.2	-42.1
Број на банки коишто одговориле	15	14	15	14	15	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Во која насока влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

--= значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							јануари 2010	мај 2010
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		21.2	73.5			5.2	33.6	21.2
Б) Притисок од конкуренција			51.6	12.3		0.3	-38.6	-12.3
-Конкуренција од други банки			51.6	44.1	3.9	0.3	-23.8	-48.0
В) Согледувања за ризикот		4.2	59.7			0.3	15.6	4.2
-Очекувања за вкупната економска активност		6.1	78.8	14.7		0.3	18.3	-8.6
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		25.2	74.4			0.3	39.0	25.2
- Кредитна способност на потрошувачите		6.1	89.4	4.1		0.3	23.1	2.0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			6.6			48.7		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

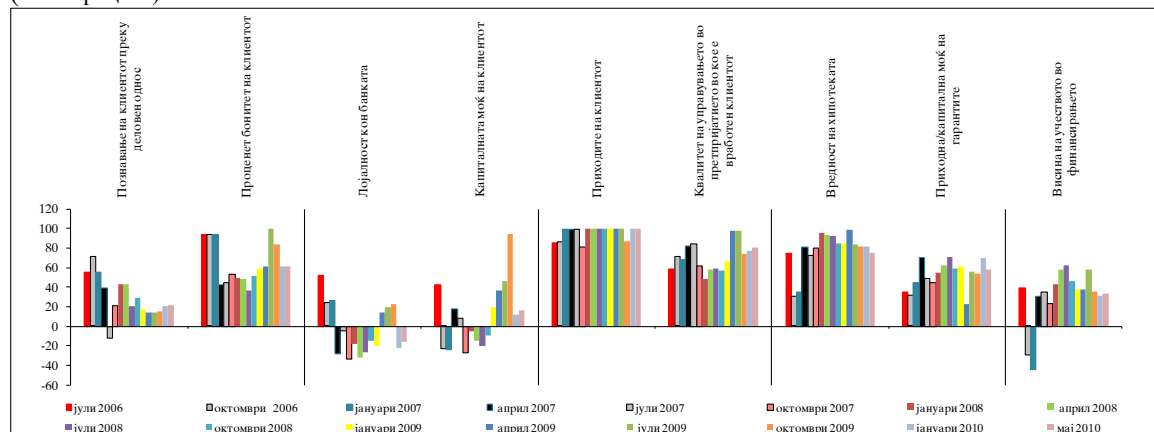
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							јануари 2010	мај 2010
Познавање на клиентот преку деловен однос		5.9	66.1	27.6	0.3		20.9	22.0
Проценет бонитет на клиентот			38.8	22.8	38.3		61.7	61.1
Лојалност кон банката	38.6	0.3	38.5	18.6	3.9		-22.8	-16.4
Капиталната моќ на клиентот		38.9	6.1	46.9	8.0		12.3	16.0
Приходите на клиентот			0.2	24.3	75.4		99.9	99.7
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот		0.3	18.9	79.5	1.2		77.4	80.4
Вредност на хипотеката			24.3	22.4	53.2		81.5	75.6
Приходна/капитална моќ на гарантите			42.2	55.8	1.9		69.6	57.7
Висина на учеството во финансирањето		22.9	20.5	15.7	40.5	0.3	31.2	33.3
Останати фактори. Ве молиме наведете ги			0.2			55.0		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 18

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението
(нето-процент)



13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4	Кв.1	Кв.4	Кв.1	Кв.4	Кв.1	Кв.4	Кв.1	Кв.4	Кв.1
Значително влијаеја	6.9	17.7	4.0	8.8	6.9	17.7	6.9	11.8	4	14.7
Делумно влијаеја	11.0	17.2	12.0	20.2	10.8	36.3	10.8	17.2	13.7	39.3
Незначително влијаеја	56.8	65	56.8	65	57.0	45.9	57.0	65	57	45.9
Не влијаеја	20.6		19.3		25.4		25.4	5.9	25.4	
Непримениливо	4.8		8.0	5.9						
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-13.7	17.7	-15.3	8.8	-18.5	17.7	-18.5	5.9	-21.4	14.7
Број на банки коишто одговориле	15	14	15	14	15	14	15	14	15	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 19

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на населението) на банките (нето-процент)



14. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останала непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

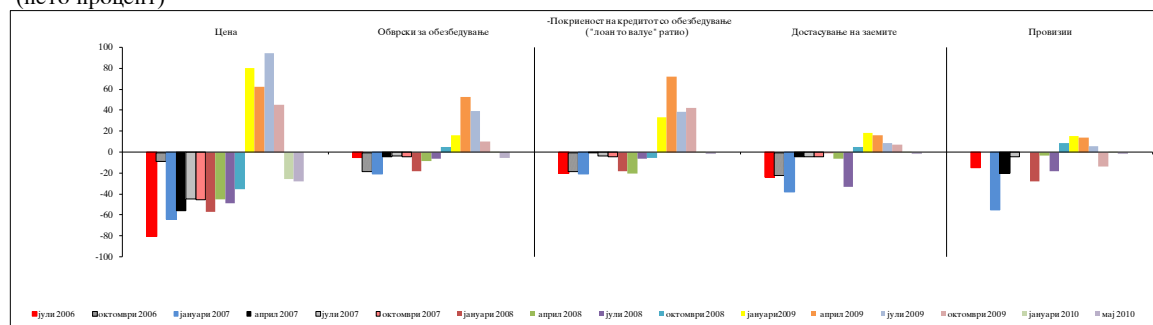
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							јануари 2010	мај 2010
А) Цена			65.5	24.1	3.9	6.4	-25.9	-28.0
Б) Останати услови			63.7			6.4		
-Обврски за обезбедување			87.7	5.8		6.4	0.6	-5.8
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)			86.5	2.1		11.3	0.6	-2.1
-Достапување на заемите			91.6	1.9		6.4	0.6	-1.9
-Провизии			91.6	1.9		6.4	0.6	-1.9
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги				38.6		16.9		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 20

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението (нето-процент)



15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							јануари 2010	мај 2010
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			69.7	19.1		11.1	14.6	-19.1
Б) Притисок од конкуренција			46.9	14.3			-0.4	-14.3
-Конкуренција од другите банки			69.0	27.0	3.9		-0.4	-30.9
В) Согледувања за ризикот		1.5	59.7				16.2	1.5
-Очекувања за вкупната економска активност		6.1	79.1	14.7			25.0	-8.6
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		22.5	77.4				40.9	22.5
- Кредитна способност на потрошувачите		6.1	89.9	3.9			24.8	2.2
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			38.6			16.4		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Во која насока се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

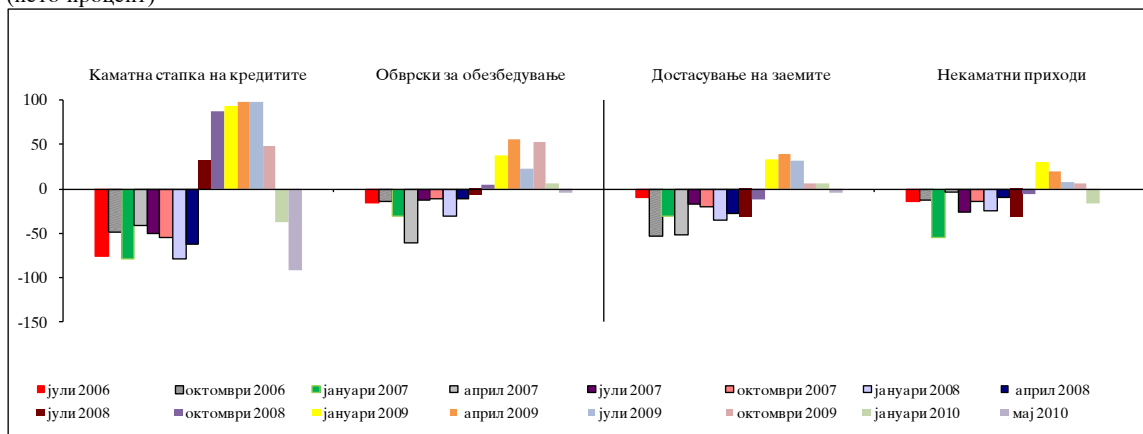
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							јануари 2010	мај 2010
А) Каматна стапка на кредитите			8.3	87.7	3.9		-38.0	-91.6
Б) Останати услови			59.0	2.2			0.8	-2.2
-Обврски за обезбедување		3.0	89.8	7.1			5.6	-4.1
-Достасување на заемите			95.8	4.1			6.7	-4.1
-Некаматни приходи			99.9				-15.9	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			38.6			16.4		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 21

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето-процент)



17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010
Значително е намалена	0.9					
Делумно е намалена		3.9	2.2	5.8		3.9
Во основа остана непроменета	26.5	18.1	59.7	19.3	61.6	33.1
Делумно е зголемена	64.5	77.7	38.2	74.8	38.20	62.9
Значително е зголемена						
Непримеливо	8.2	0.2				
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нејшо-процент	63.6	73.8	36.0	69.0	38.2	59.0
Број на банки коишто одговориле	15	14	15	14	15	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја долунаведените фактори на побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
 += делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							јануари 2010	мај 2010
А) Потребни за финансирање			21.9	38.8		6.4	24.8	38.8
- Перспективи на пазарот за стабена изградба		1.9	47.9	43.7		6.4	-17.4	41.8
- Доверба на потрошувачите			15.1	78.4		6.4	50.5	78.4
- Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		24.0	64.6			11.3	-35.7	-24.0
Б) Употреба на алтернативно финансирање			60.5			6.4	-14.2	0.0
- Заштеди на населението		3.0	90.5			6.4	-2.7	-3.0
- Кредити од останатите банки		11.9	72.8	4.9	3.9	6.4	-32.2	-3.1
- Останати извори на финансирање			88.6			11.3	-12.5	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги				19.1		55.3	18.6	19.1

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори на побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							јануари 2010	мај 2010
А) Потребни за финансирање			10.0	51.0		0.2	36.7	51.0
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		1.9	55.1	42.7		0.2	4.0	40.8
-Доверба на потрошувачите		1.9	38.2	54.7		5.1	34.8	52.8
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			60.5	0.3		0.2	-14.2	0.3
-Заштеди на населението			99.7			0.2	0.3	0.0
-Кредити од останати банки		31.0	64.8	3.9		0.2	-32.5	-27.1
-Останати извори на финансирање			99.7			0.2	-18.8	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			38.6			16.4		

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010
Значително ќе се заострат	0.6					
Делумно ќе се заострат			6.7		6.7	
Во основа ќе останат непроменети	17.8	64.8	17.8	55.8	17.8	51.8
Делумно ќе се олеснат	73.7	31.2	75.6	40.2	75.6	44.2
Значително ќе се олеснат		3.9		3.9		3.9
Неприменливо	8.0					
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нејшо-проценѝ	-73.1	-35.1	-68.9	-44.1	-68.9	-48.1
Број на банки коишто одговориле	15	14	15	14	15	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010	јануари 2010	мај 2010
Значително ќе се намали						
Делумно ќе се намали						
Во основа ќе остане непроменета	12.4	18.2	17.5	15.7	20.4	10.1
Делумно ќе се зголеми	79.7	77.8	82.6	80.3	79.7	85.9
Зачително ќе се зголеми		3.9		3.9		3.9
Неприменливо	8.0					
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нејшо-проценѝ	79.7	81.7	82.6	84.2	79.7	89.8
Број на банки коишто одговориле	15	14	15	14	15	14

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити*

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи	6.9	12.5	80.8	0.0			1-помалку од две, 2-две, 3-повеќе од две, 4-останато
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти	0.0	2.3	97.9	0.0			1-никогаш, 2-понекогаш, 3-редовно, 4-останато
Најчеста намена на одобрените кредити	34.5	97.6	35.4	0.0			1- основни средства, 2-обртни средства, 3-ликвидност, 4-останато
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	75.7	67.0	0.0	0.0			1- помалку од два, 2-два, 3-повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	10.6	48.6	0.0	41.0			1-да, 2-не, 3-само рамковните, 4-останато
Минимален број гаранти	18.7	19.2	0.0	0.0	20.3	42.0	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	12.6	7.5	2.4	57.4	20.3		1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	5.1	34.7	70.6	0.0			1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите?							1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3-управниот и кредитниот одбор, 4-останато
до 100.000 евра	35.4	74.0	35.7	5.7			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
од 100.000 евра до 500.000 евра	35.4	66.0	42.8	9.2			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
над 500.000 евра	39.9	61.6	40.0	14.4			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	2.6	78.5	54.5	0.0			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3-повеќе од две седмици, 4-останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	3.4	75.7	37.3	19.1	0.1		1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

Кредитирање на населението*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?	0.2	98.5					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	35.6	61.3	3.0	0.0			1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	63.5	38.4	0.2	0.0			1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	92.7	7.2	0.0	0.0			1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4- останато
Минимален број на жиранти	28.0	39.8	0.0	0.0	19.1	13.0	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	3.3	94.7	4.9	0.0			1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4-останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	13.3	86.3	0.3				1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	0.0	84.7	15.2	0.0			1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?	0.0	75.5	0.4	39.1			1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3-управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	21.5	59.3	31.0	0.0			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3- повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	12.6	80.9	16.8	0.0	1.5		1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

* Некои банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.